

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt - kr.
Félévre 5 . 50 .
Negyedévre 2 . 50 .
Egy hóra 1
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hónapos példányért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többször
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel.

Megint mezálíánsz.

A főiséges, a császári, a királyi fenséges urak és hölgyek, a Hohheitok, Durhlauchtok és Erlauchtok összecsapják a kezüket s a világ végét várják, mert a mint ez a huszadik század kezdődik, azt nem lehet kiállni.

Hát illik ez? Először egy trónörökös özvegye, császári és királyi fenség férjhez megy egy ujdonsült grófhhoz. A kit Bánffy koronázott meg kilenczágú koronával. A száz Wettin-dinásztjának mind a nyolcz trónusa gyászba borult s a belga oroszán sirva ordított dühében, hogy a Kóburg-Góta név így megalázta magát. Némelyek ös-zesugtak, hogy jobb lett volna, ha Kóburg Lujza is elvált volna és Keglevich-Mattasichhoz férjhez ment volna, mintsem hogy a Drezda mellett levő szanatóriumban őrzik. Hát még a mikor Ausztria jövődöbéli császára, Magyar-, Horvát-, Tót- és Dalmát-országok leendő királya feleségül vette Chotek grófkisasszonyt, az udvarhölgyet, egy alattvalói családból származó kisasszonyt egy fejedelmi vér, a Habsburg-családnak jövődö fej.

Maga az uralkodó fog elni mezálíánszban! S a feleségénél rangban előbbre való lesz mindenféle asszony is, leány is az udvarnál, a ki az uralkodó dinásztikkal egyenlő származásu nevet visel, tudniillik, a kiket 1815-ben a bécsi kongresszuson első családoknak iktattak a fetedelmek. Mert csak ezekből volt

szabad házasodni a mult században. Ha már a Habsburg-ház is méltóságán a ul házasodik, vége a tekintélynek.

No, meg csak az kellett, hogy az egyetlen paraszt-dinasztia, az Obrenovics-ház is beálljon demokratának. Igaz, hogy Milos, a ki a század elején a parasztokat föllázította a török ellen, nem tudott sem olvasni, sem írni s utódai közül a szerb trónon még egy sem kapott lányt a fejedelmi családokból; de az már mégis rettenetes, hogy Masinnét veszi el a fiatal király, a ki utóvégre is szuverén s tartoznék tekintettel lenni állására, hivatására, fölséges czimére és a többi uralkodóra, hogy ne fokozza le magát ilyen mezálíánszszal. Ha dinasztiaját akarja megszilárdítani, neki kellett volna leginkább jól házasodnia, tanulta volna ezt meg legalább Montenegrótól. De ilyen házassággal udvarképtelenné teszi maga magát egész Európában, a feleségéről nem is szólva,

A harmadik szenzáció még nem is ért véget a templomban, már jön a negyedik: Wittelsbach Klára bajor királyi hercegisasszony, a bojor nemesi hölgyek apátnöje jegyet vált Cramer-Klett Tivadar báróval. Ki ez? Hallotta valaha ezelőtt ezt a nevet: Kramer-Klett? Hiszen ezek az urak csak 1876 óta nemesek és bárók, Tivadar urfi 1874-ben még pörnek született, édes anyja egyszerűen Curtze, sem von Curtze, sem gróf Curtze, ganz kurtz: Curtze. S az apja mi volt? Gyáros, közönséges

vasgyáros, kormos kémények, olvasztó kemencek tulajdonosa, a kinek műhelyeiben markos legények öntötték, kalapálták, furták, faragták a vasat, míg a szürke érc aranyrá nem változott Cramer Tivadar zsebében.

A mikor már annyi volt a pénze, hogy nem fért bele az üzletbe, vett magának várkastélyt, birtokot, a bajor Alpesebben erdőseget, ahol nemes vadra vadászni lett s mivel hogy a pénz nemesit, báró is lehet és örökös főrendi tag. A Wittelsbach királyok híres kastélyához, a Hohenschwangauhoz nem messze van a Cramer-Klett kastélya, Hohenaschau. A gyáros fia már nagy ur, mert 80 millió korona örököse. Némileg tehát ő is parti, habár új nemes.

Hogy Klára királyi hercegnő, a ki csak két hónappal fiatalabb a völegényénél, beleszeretett, mi egészen természetesnek találjuk. Huszonhat esztendeig volt szerele nélkül s a herceg csak nem jelentkezett, aki elvegye. — Annyi már a hercegnő, hogy nem marad más hátra, hozzá kell szoknunk a mezálíánszokhoz.

A magyar paraszt regula: guba gubához, suba subához, a régi világból való szabály, az új korba már sehogy sem illik. Nagyon sok a szegény herceg, gróf és báró s nagyon sok a derek munkás, aki tanult, dolgozott, takarékoskodott és meggazdagodott. Ime, a vasgyáros fia feleségül veszi a regens testvéreinek a leányát. Sógora lesz a

Hallgas te szív . . .

Hallgas te szív, csak csendesülj le,
Nyugalmas éj, jer, jer terülj le,
Altassd el fájdó bánatom;
Tündér világod nyissd meg nekem,
Ringass el benne lágyan, szépen,
Mesolygó, édes álmakon!

Jójj álom! Várlak hön, remélve
Hogy, amit lelkem szö sok éve —
Huzván a fájdó életet —:
Ismét meglátod szívemmel —
Amikbe ébren hinni sem mer —
A délibabos-képeket.

Árva volt . . .

Árva volt a szívem mindég
De lelkemnek volt egy társa. —
Amióta eltemették:
Árva lettem, nagyon árva.

Hej, tudom, hogy megérezi
Oda lent is árvaságom,
Azért ragyog az ő sirján
Annyi harmat a virágon.

Kürzsely Erzsike.

Beteg a lányom.

A »Debrezen« eredeti tárczája.

Sándor, a három hónapos orvos magasra emelte az ütökartyát és férfias erélyvel mondá:

— Kasza, rekontra, ultimo!

De arra már nem jutott ideje, hogy kedve sz-rint kiélvezze a megnyult ábrázatokat, mert az előszobában csöngtek.

— Bizonyosan a páciens! — kiáltott föl elkése-edetten. — Már három hónapja várok rá és éppen akkor jön, amikor rekontra-zom.

A cz mborák gyorsan a hálószobába huzódtak, a kártya az asztalterítő alá került, — sőt egy pillanat múlva már komoran feküdt az író asztalon egy nyitott kötet, — a melynek bonczani illusztrációi a legkétkedőbb beteget is teljesen megnyugtathatták volna.

A rendelőszoba visszanyerte ünnepélyes jellegét, a melyből a rendes kaláber-órákra kivetkőzött és Sándor most már nyugodtan ült egy karosszékbe. A kopogtatásra onnan válaszolt szórakozott hangon, mint aki épen valami roppantul mélységes munkából rezzen föl.

— Szabad!

De bezzeg zavartan, fülíg pirulva ugrott

föl ültéből, amikor a belépőt meglátta. Fisch ur volt, a seléndi milliomos, a Jolánka édes apja.

Sándor még az egyetemi években nyári ideálja volt Jolánkának és minden vakáció végén azzal a szilárd elhatározással utazott vissza Budapestre, hogy rövid idő alatt okveilenül föltalálja a tüdővész gyógyító szerét, azután dicsőseghen és földi javakban rémségesen meggyarapodva, büszkén fog Fisch ur elé állani egy napon, Természetesen, Jolánkát is beavatta a szép tervbe.

Am Fisch ur mindezekről nem tudott semmit és így történt, hogy amikor Jolánka egy vacsora után elmesélte a papának a dolgot, Fisch ur nagyon megbaragudott. Jolánka csak egy kis szelid atyai intésben részesült ez alkalommal, ellenben a nevelőnő a keserű szemrehányások egész záporát kapta és azonkívül szigoruan meghagyatott neki, hogy ha Jolánka még egyszer találkozik holmi felcserinasokkal, szedheti a sátorfáját. Punctum.

De mégis találkoztak még egyszer. Ha csak annyi időre is, hogy Sándor épen bucsut mondhatott tiltott üdvö-nek, amint Jolánkát ez idoból kelt naplójegyzeteiben nevezte.

Sajnos, az átkozott szigorlatok közben épenséggel nem maradt ideje a tüdővész gyógyító szerének föltalálására és Jolánka

bajor királynak anyósa Bourbon hercegnő s a menyasszony egyik nővére Tamás genuai herceg felesége. Így jut Cramer iparos rokonságba a Wittelszbah, Habsburg, Bourbon, Szavója és Orleans házakkal. Kérdjük: mi nagyobb hatalom, mint a pénz és a szerelem?

Most már legyünk rá elkészülve, hogy a másik nagy német vasgyáros, Krupp, a Hohenzollerekkel kerül rokonságba.

Anarchia.

A merre csak szemünk lát, mindenütt kínos bizonytalansággal, fekéket vesztett szenvedelmek vad tombolásával, az éhes szákmányvagy örült tobzódásával találkozunk.

Mintha csak meg akarnák ezafelől mindazokat a felleveseket, a melyek a világ civilizatorius haladásáról elterjedtek! Mintha megakarnák mutatni, hogy a civilizáció terjedése atalak thatja a világ külső képét, de nem alakítja át az embert a ki haladás, fejlődés és művelődés dacára, megmarad a vak szenvedélyek eszközeinek, a hitvány érdekek szolgájanak s az ezek által határolt eszmekörön felül nem emelkedik.

Ez a „holt saison“-nak nevezett időszak ugyancsak okádja a sensatiót. De minden sensatió csak arra való, hogy a legkomolyabb kétségeket támasza annak a büszkeségnek jogossága iránt, a melylyel a „teremtés koronája“-ként szereplő ember a világ más teremtményei fele emelkedik. Bizony úgy tűnik fel mindez, mintha az erkölcsi nihil végstadumanak kezdőpontjához értünk volna.

Avagy nem becsületesebb volt-e ennél az állapotnál a középkor ököljoga, a mely ha feltétlen érvényként is statuálta a multnak a gyenge felett való uralmát, legalább nem hivalkodott a humanizmussal, sem tetszelgett a civilizator szerepében, nem hazudta magára a szellemi és erkölcsi fejlődés utólerhetlen fokát?

Mennyi gyalázatos hazugságot rejt magában ezzel szemben például civilizált államéletünknek az a konvenciója, a melyet „nemzetközi jog“ czimén ismer a tudomány! Mi egyéb-e való volna ez, mint hogy kiegyenlítse az erők egyenlőtlenségeit, hogy korlátokat szabjon az önkénynek és önzésnek, mely a nepek érintkezésein még mindig a középkor felfogására támaszkodik!

azóta a lipótvárosi piknikes csábító alakja lett. A milliomos papa elég vonzerő volt egymagában is és a Jolanka táborában sokan voltak olyanok, akiknek nem kellett vivniük a tüdővész gyógyító szerének föltalálásaig. Ezeket látva, Sándor áterapott a szocialdemokraták partjára és mely megvetéssel nyilatkozott a nagy töke rideg képviselőiről és egyes fiatal emberekről, a kik hitvány szazezrekért eladják magukat.

Sándor zavartan, de harezra készen állott az íróasztal előtt, Fisch ur pedig kimerülten süppedt kővér testével egy karosszékre.

— Bocsánat doktor ur, de nagyon fáradt vagyok. Egyenesen a seléndi pusztáról jövök kocsin.

— Oh kérem, csak tessék.

— Egy különös ügyben jöttem a doktor urhoz. — Mondhatnám, nagyon különös ügyben...

— A legnagyobb diskrézióról...

— Doktor ur! Én vagyok a legszerencsétlenebb apa a világon. Jolanka...

— Jolán kisasszony beteg?

— Ugy van, ő beteg. [Már két nap óta hideglelés van nagy lázzal. A házi orvosunk adott valami orvosságot, de az nem használt. Ma reggel már félre is beszélt. Ugy meg voltam ijedve, hogy ki sem mondhatom. Folyton azt kiabálta szegényke sirva, hogy „Sándor! meghalok, Sándor!“]

Am mit szóljunk e szempontból a lelketlen és erkölcstelen birvágy ama rabló támadásához, a mely életbárharczra provokálja a delafrikai két köztársaság existenciája alapjaiban megtámadott népeit? És mint fejezzük ki megütközésünket az önértet mezebe bujt ravaszság szintelt megütközése felett, mely a jogosság köpenyét akarja reaborítani China területi épsége ellen intézett merényletére?

Valóban nem a véletlen játékát kell látnunk az események amaz egymásutánjában, a mely közvetlen az európai civilizáció e szegyenfojtja mellé helyezi az olasz anarchia legújabb gaztettét s a belgrádi udvar erkölcsi tébolyának őrvjogosságát? Bizonyos lánczolatot következetességgel vonul végig az eseményeken az idők logikája, a mely égő „Mene Tekel“ izzó fényével emlékeztet a „Memento mori“-ra!

Mintha azt mondaná az eseményeknek ez a logisaja:

„Szálj le elbizakodottságod magadesinálta piedestaltjáról te, felfuvalkodott civilizáció! Szálj le, mert ingatag az alap, a melyre nehézkedél! Az erkölcs igazságát megvetetted piedestaltod felepitésénél. Kivettedt abbol ezt az alapkövet s most reaszakad a nihil, az anarchia: a te felfordult morális felfogásod e két fattyugyereke s megforditva ismétlődik a klasszikus mitologia meseje. El fogsz pusztulni önkébled szülőttjéről, a melyeket a erkölcsi sivárságod, lelketlen érdekhajszád, szennyes önzésed növelnek nagyra!“

V. A.

A temetés előtt.

— A monzai királygyilkosság. —

Budapest, aug. 7.

Umbertó király temetési előkészületeiről a következő híreket vesszük.

Róma, aug. 6.

A kamara és a szenátus elnökei is elkísérik Umbertó király holttestét Monzából Rómába. A gyászdiszszel ékesített vonaton a zászlókat félarboczra eresztik. A római pályaudvaron javában folynak az előkészületek. A nagy várótermet gyászkapolnáva alakítják át. A kapolna belsejét fekete drapériával és ezüst rojtokkal díszítik. A csapatok sorfalat fognak állani, de a menetben nem vesznek részt. A király óhajására a koporsót agyutalpon fogják vinni.

Az utcák díszítésével még nem készül-

A nevelőnő azt mondta, hogy ez a Sándor csak a doktor ur lehet és en elhatároztam hogy ki fogom vinni a pusztára hozzá. — A nevelőnő azt mondja, hogy ő sokszor olvasott ilyesmiről a regényekben és ott mindig használt. Én nem szoktam regényeket olvasni. — Igen kerem a doktor urat, jöjjön ki velem még most. Elhiheti, hogy szívesen megfizetek akar...

Sándor sértődötten szolt közbe:

— Hogy fogadnék el pénzt!..

Fisch ur csodálkozva nézett rá:

— Talán csak nem kívánhatom, hogy ingyen jöjjön? Mindenkinek meg kell fizetni a munkáját. Nekem is, másnak is,

Ott fekszik Jolánka a függönyös, hófehér ágyban szenvedő arczczal, lázasan. Halkan melléje lép és gyöngeden simogatni kezdi homlokát. Aztán erős és mégis szelíd tekintettel néz a szemébe. E pillanatban boldog sikolylyal eszmél föl Jolánka és hevesen magához öleli karját.

— Sándor! Édes Sándor!

— Én vagyok, a te hü Sándorod.

Fisch ur gyönyörködve nézi őket a sarokból és azután meghatottan szolt:

— Áldasom reátok gyermekeim!

Az ejegyzes, az esküvő mind megvan egy percz alatt. És aztán... ah, aztán felkötöznék Budapestre egy szép nagy lakásba. Az utálatos praxissal fölhangy Sándor és egy re-

tek el teljesen. A Panteonban erősen dolgoznak. A katalok már majdnem készen van. A templomot temérdek lámpa és négyszáznyolcvan viaszgyertya fogja megvilágítani. A gyászünnepe a délelőtt folyamán befejeződik, azután a koporsót a főoltár mögött egy kis kápolnába helyezik, a hol II. Viktor Emánuel király koporsója is sok ideig volt.

A király állítólag azt az óhaját fejezte ki, hogy a királynéval együtt meglátogassa Olaszország nagyobb városait. Az utazás teljesen magántermézetű lesz és a községi hatóságokat utasították, hogy ünnepeket ne rendezzenek.

A lapok jelentése szerint a letartóztatottak között van egy ember, a ki Brescivel egyidejűleg Monzában volt.

Róma, aug. 6.

A papságnak a gyászünnepen való részvételéről az udvar és a pápa között Ferrari milánói kardinális érsek közvetítésével folyt a tárgyalás, a mely nagyon sima volt. A mikor a kardinális a pápatól azt kérdezte, vajjon a szentszék megengedi-e a római klérus segédkezését, a pápa azt felelte, hogy utasította a római kardinális vikáriust, hogy az udvar kívánságát minden irányban teljesítse s hogy e végett Lanza udvari pébánossal lépjen érintkezésbe.

A királyi család és a biboros vikárius közös megállapodása szerint az egész papság, a melynek kerületében a Kvirinal van, a pályaudvaron fogja várni Umbertó királyt, koporsóját elkíséri a Panteonig, a hol a genuai érsek veszi át a koporsót a Panteon papságának segédletével. Pénteken a genuai érsek a Panteonban a hercegek, a külföldi követek és az állami méltóságok jelenlétében ünnepies mi ét mond.

Milano, aug. 6.

A pápa Ferrari kardinális érsektől táviratban kért részleteket az anarkista összeesküvésről és a vizsgálat menetéről. A pápa a többi közt a következőket táviratozta Ferrarinak:

— Mindez a vallástalanságnak a következménye.

Róma, aug. 6.

A longobárd királyok vaskoronáját, I. Napoleon koronázása óta az olasz királyok szimbolumát tegnap nagy pompával vitték a milánói székes egyházból a monzai királyi kastélyba, a hol Umberto koporsójára tették.

mek laboratoriumot rendez be magának. De olyan laboratoriumot, amilyent még nem látott a világ. Aztán fogatot is tart, de a kocsiison nem tűr meg semmiféle czifra libériát. Minden elegáns legyen, de egyszerű.

Nyaron pedig lemege feleségéstől Seléndre gazdálkodni. Hiába, csak annál pompásabb foglalkozás nincs. Egészséges és előkelő. Egész nap lovon ül. Lóháton jön be a városba is, huj, hogy csodálkoznak a fiuk mind. Lovagló öltönyt is visálnak. Egyszerű sötetkék kabát és feszes szürk nadrág. Nem, nem feszes, hanem bő, mert a felső lábszára egy kissé... — Mondja doktor ur, harminczkilenc fok nagy láz? — kérdé Fisch ur aggodalmas arczczal?

Sándor ki szerette volna dobni az öregget a kocsiból, a miért megzavarta szép regényet.

— Nagy! — felelte kurtán.

De aztán eszébe jutott a tisztelet és hála — alapos értekezést kezdett el a hideglelésről és a lázak fokairól.

A hintó a faluba ért. Apró fehér házikók közül messze kimagaslott a Fisch ur sárgára festett kastélya. — Sándor most meg már egészen belé zavarodott a beszédbe. — A sive dobogásától még lélegzeni is alig tudott.

Pomp s virágágyak közt, széles lépcsőzet előtt állott meg a kocsi.

Az átszállítás közben folytonosan zúgtak a harangok. Tegnap délután családi tanácskozás volt Mjonzaban az átszállítás szertartásának megalapításáról. Az ünnepnek kizárólagosan katonai karaktere lesz. Szerdán délután három órakor ágyutápra teszik a koporsót s úgy viszik a pályaudvarra.

A koporsó után a király kedvelt lovát vezetik. Azután az özvegy királyi pár és a királyi család tagjai következnek. Az egész uton katonaság fog sorfalat állani. A holttest csüörtökön reggel érkezik Rómába, a hol azonnal a Panteonba viszik.

Konstantinápoly aug. 4.

Viktor Emánuel király táviratilag köszönte meg a szrltan részvételt annak az óhajlásának adott kifejezést, hogy az a barátság, amely a szultán és a szavojai hazát eddig összefűzte, ezentul is fennálljon.

Róma aug. 6.

Az itteni táviró hivatal 5 nap alatt 137,133 táviratot intézett el. Hétfő óta átvett 71.735 és elküldött 65.398 táviratot. Legerősebb nap volt július 31-ike, a mikor a forgalom 32.380 távirat volt. Ezt az óriás munkát 273 hivatalnok végezte el.

Róma aug. 6.

Milanói táviratok szerint Bresci, a ki eddig nyugodtan viselkedett, most dacos viselkedet kezd tanusítani. Tegnap az örök kénytelenek voltak tíz órára kényyszerzubbonyt adni rá. Golyton azt kiabálta hogy vezessék az igazgató elé.

Háboru Kinában.

— Saját tudósítónktól. —

London, aug. 6.

A Reuter-ügynökség jelenti Tien-Csinből a hó 1-éről: A kínaiak keresztül törték a csatorna töltését és elárasztották az egész vidéket Tientsin és Peking között. 30.000 boxer Tien-Csintől északra nyolcz mérföldnyire foglalt állást. Legközelebb csatát várnak.

London, aug. 6.

Saugh iból jelentik mai kelettel, hogy Li-Hung-Csang öngyilkosságot követett el.

Páris, aug. 6.

Delcassé külügyminiszter a csifui francia konzultól a hó 2-an kelt táviratot kapott, amely szerint Mukden kormányzója proklamációt bocsátott ki, amelyben felszólítja Mandzsú-ország lakosságát, hogy a

— Alig merek bemenni, ugy félek, monda Fisch ur.

Sándor nem szólt semmit, — pedig ő reá jobban illett volna ez. — Támolyogva szállt ki, majdhogy földhöz verte az izgatottsága.

De a kocsizőreire kiállott a terrasz ajtaja és még kisebb sáppadtan, — de már vig kacagással szökött az apjához — Jolánka.

— Apuska, édes apuska! Semmi bajom sincs már. A láz elmúlt egyszerre!

Csak most vette észre Sándort. Meglepődve nyújtotta neki vékony kezét:

— Nini, Sán . . . azaz pardon! Most már doktor ur. Ej, de rég nem láttam! Talán apuska szólott? Oh apuska, nagyon meg volt ijedve.

Alig tudott megszólalni Sándor. Rekedten mondta:

— Nagyon örülök, hogy egészségesnek látom és hogy nincs már szükség reám . . .

Köszönni akart, de Jolánka nyájasan elébe állott, amint az egy jó nevelésű leányhoz illik:

— Ohó, azért nem eresztjük vissza ilyen hamar, ugy-e apuska? A doktor urnak velünk kell oszonáznia.

És jó kedvűen bele csimpszkodott az apuska kövér karjába.

Nagy Endre.

keresztényeket mészárolja le. Majdnem valamennyi missziót elpusztították. A hittérítők a kínai konvertitákkal együtt előkészületeket tettek a védekezésre.

Brüsszel, aug. 6.

Ketels tien-csini belga alkonzul táviratilag jelenti Csifua keresztül tegnap kelettel, hogy a pekingi belga követség összes tagjai sértetlenek és hogy a kínaiak az angol követség környékén megerősítették hadállásukat.

Washington, aug. 6.

Wu-Ting-Fang kínai követ a külügyi hivatalban tegnap Sheng taotájnak egy táviratát nyújtotta át, amelyben ez Juansikajnak és a sanghai-i amerikai főkonzulnak már ismert táviratait megerősíti és ual arra, hogy miután Tien-Csinben most horczolnak, siffrozott táviratok elküldése céltalannak látszik.

A szerb király esküvője.

Belgrád, aug. 6.

Sándor király esküvője ma ment végbe nagy ünnepélyességgel. A gyönyörűen díszített utcákon már korán reggel nagy neptömeg hullámozott.

Az ország be sejből és külföldről érkezett idegenek számát 30 ezerre teszik. Azokon az utcákon, a merre a nászmenet elhaladt, katonaság állott kettős sorfalat. D. e. fél 11 órakor Sandor király menyasszonya lakására hajtatott, ahol már jelen voltak a tanuk: Mansuroff orosz ügyvivő, Nestorovics, a szku stina előke és Marchand francia erndkivüli követ, továbbá a király és a menyasszony rokonai.

A nászmenet a menyasszony lakásáról indult el. E.öl egy század kir. testőrség lovagolt, ezt az a Daumont fogat követte, amelyben a nászpár ült, azután pedig a többi násznap következett.

A király és a menyasszonyt az egész uton lelkes zsivóival üdvözölték.

A nászmenet 11 órakor ért a székesegyház elé. A templom bejáratánál a metropolita fogadta a mátkapart fényes segédlettel. A metropolita megáldotta a mátkapart és azután bevezette a templom belsejébe, ahol többek között jelen voltak a diplomáciai testület összes tagjai fele-égestül.

Az esketési szertartás szigoruan az orthodox egyház szabályai szerint végeztek. Miután a metropolita beszédet intézett az új házaspárhoz, a király és neje a gratulációkat fogadta és azután távoztak a templomból. A menet ugyanabban a sorrendben ment a konakba, amelyben a templomba jött. Ezuttal is lelkes ovációkban részesült a királyi pár.

Belgrád, aug. 6.

A hivatalos lap mai száma sok katonai és közigazgatási előleptetést közöl. A miniszterek mind Nagy Miklós rendjét kaptak. Azonkivül újabb amesztia rendeletek jelentek meg, amelyek sok politikai és más elítélteket leszállítják a büntetését.

Tausanovics Koszta, volt radikális miniszter és Pretics Sztojan, a radikális »Odjek« volt szerkesztője, teljes kegyelmet kaptak és azonnal szabadon bocsátották őket.

Háboru Dél-Afrikában.

London, aug. 6.

Roberts lord táviratozza Pretóriából tegnap kelettel: Knov tábornok tegnap a Rhenostenkopjen, Kronstadtról északra megtámadta a burokat. A burok megfutamodtak és öt kocsit és sok marhát hagytak a csataterén.

Bloemfontein aug. 5.

Egy repülő bur járóór Honningprutinál, Kronstadtról délre kisiklott és felgyújtott egy vonatot, amelynek mozdonyára egy amerikai zászló volt kitűzve, mert Rtowe ezredes amerikai főkonzul ült a vonaton. A kisiklás követ-

kezében négy ember életét vesztette és három meg éruült. Lennox Algernon ezredest elfogták, de azután az amerikai főkonzul közbenjárására szabadon bocsátották.

London aug. 6.

Roberts lord táviratozza Pretóriából tegnap kelettel: A burok a kik Kronstadtról délre gyorsvonatot kisiklattak, Lennox ezredest szabadon bocsátották, de két mas tisztet elfogták. Angol lovasított gyalogság üldözőbe vette a burokat, a kik közül három elesett és többen megsebesültek. Olivier tábornok, a ki 1500 emberrel a Bethlehem-hegy felé menekült visszautasította Prinslov tábornoknak azt a felszólítást, hogy csapatával együtt adja magát és kijelentette, hogy a háborut folytatni szándékozik. Olivier Harr smith és New-Markét között foglalt állást, Rundle tábornok üldözi. 17 fogoly, akiket Hamilton a hó 2-án elfogott, azt mondja, hogy kommandójuk csakis fehér hegyü lövedékeket használnak. Embereink sebesülése tehát nagyon komoly természetű. Lépéseket tesznek ebben az ügyben Botha tábornoknál.

Lourenco-Maques, aug. 5.

Az itt alkalmazott vasm-és vasuti hivatalok elbocsátatásukat kérik és katonaisztekkel helyettesítik őket.

A perzsa sah és ősei.

Debreczen, aug. 6.

Parisból értesitenek, hogy a sah oda való bevonulásakor azt a benyomást keltette, hogy nagyon taradt. Mindazáltal nem mondott le a zenei élvezetek iránt való előszereteteről. Amidőn észrevette, hogy a Villa Evansban nincs zongora, megkérdezte, hogy nem kaphatna-e azonnal. Telefonáltak egy gyárosnak, aki a sahot már Teherában kiszolgálta, és egy óra múlva már ott volt a nagy zongora, melyet 8 ember cipelt rendeltetési helyere, a szalonba.

A zongorát gyorsan rendbehozták, a sah eléje ült és egy keringőt, majd egy noktúrnt játszott. Zenei érzeke van ugyan, de ujai kisebb rövidke és nem erősek.

De állítása szerint a zongora kellemes társa. Kiseretének több tagja kitünő játékos, ugy hogy ezzel jó kedvet föntartják. A sah sokat olvasott es az irodalmat nagyra becsüli; természetesen atya képességei, aki nemcsak mint festő, de mint költő és író is működött, nincsenek meg nála. Nasr ed-Din, miőt bárd szárnya tathatta a toli csalogányát a hárem kinyitit rózsa körül. Europai utazasakor naplót írt, azaz minden éjjel tolba mondta titkáranak; erről az érdekes es mulatságos műről Murray angol fordítás' adott ki.

A költészet iránt való szeretet a sah családját jellemzi. A mostani Sah dédatyja, a kiról kedves kis történetet beszélnek, is költő volt. Daczára annak, hogy ő maga irt verseket, mégis, talán titkos önbecsülés következtében, udvari költőt tartott, a ki egyszeremind szigoru kritikus és humorista is volt. Egy alkalommal ő felsége néhány költeményt befejezven, udvari költőjét elhivatta es azokat elszavalta.

— Mi a véleményed róluk? kérdé a királyok királya.

— Én a költeményeket, essem bár áldozataul haragodnak, — mégis ostobaságnak tartom.

— El veled, dörgé a sértett felség. Vezessétek ezt a szamarat az istállóba.

Es ugy történt. Idővel a király haragja lecsillapodott. Es ekkor arra gondolt, hogy az udvari költővel újabb kísérletet tesz, de más költeménnyel. Ismét elhivatta a költőt es szavalt előtte. Rövid szünet után az udvari költő felállt es távozni akart.

— Hová mész? kérdé a király.

— Az istállóba, volt a válasz.

S ez alkalommal a »minden király királya« kénytelen volt saját kárára nevetni.

HIREK.

Az öreg.

A fényes utcán mindenféle nép
Gombolygott. Az ég fehérs volt sejtét.
Lámpák világa szorta sugarát,
Oszlatva a földön az éjszakát.
Én a hullámzó emberáradatban
Az arcokat figyelve ott bolyongtam. . .

Egy arcz tünt a szemembe hirtelen,
A melyet még nem láttam sobasera;
Vén volt, aszott a homlok oly komor,
Lerit róla a rettentő nyomor,
A melyen rejtett szemből perzselő
Tüzes tekintet villamolt elő;
Görnyedi testén megszakított ruha
S e en egy régi érdemjel vala.

Rám nézett; s én tudj' Isten, mért, hogyan,
Megálltam, s kerdtém, hogy mi buja van?
Ő megragadta göröcsösen kezem,
— Elborzadok ha rá emlékezem —
S érdemjelt mutatva így beszélt:
«Lásd, im ezt kaptam anyyi sok sebért —
Még az, hogy venség-mre nincs mit ennem,
S bár elpirul arczom szegyeletemben,
Egy pár krajczárt órákig kell könyörgnöm . . .
— Jobb lenne nekem a rabság a börtön!
Fiam adjál egy pár fillért nekem,
Mert az az uriféle szivtelen
Halvány képem, rongyom meg se látja,
Hejh másnép volt ez a Kossuth korában!

Adtam neki! s tán éhes volt szegény:
Komor arczán feltűnt egy röpke fény,
Termete megnyult szeme lazban égett
S hogy kifejezést adjon örömeinek,
Remegve, szívet megreszketettön,
Mint siri szellem korhadt t-metón
Elkiáltotta, hogy »Eljen Kossuth!» ...

Gulyás József.

* **A polgármester szabadságon.** S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester a mint már tegnap jeleztük megkezdte szabadságidejét. Tegnap este utazott el Budapestre, a honnan Schweizba megy. Távollétében — mivel Komlóssy Arthur főjegyző nincs Debreczenben — a polgármesteri teendőket V e c s e y Imre tb. főjegyző végzi.

* **Az árvaügyi bizottság ülése.** A debreczeni ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága 1900. év aug. hó 10-en d. u. 5 órakor az egyház tanács-termében ülést tart. Tárgyak: folyó ügyek, nemkülönben a debreczeni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága is üléseire 1900. év aug. hó 9-en d. u. 4 órakor az egyház tanács-termében — Tárgyak: folyó ügyek.

* **A perzsa sah a Hortobágyon.** A perzsa sah ellen intézett párisi merénylet óta a lapok sűrűn foglalkoznak a keleti uralkodóval, aki eljött a civilizált Európába megismerkedni a nyugat kulturájával. Az utazó király Franciaországi időzése után egyenesen Bécsbe megy, onnan pedig pár napi tartózkodásra Budapestre érkezik. Budapesten a magyar kormány fogadja a fejedelmi vendéget. Itt tartózkodása alatt különféle mulatságokat rendeznek tiszteletére. — A P a r k k l u b b a n fényes estély lesz, — azonkívül mint budapesti tudósítónk jelenti tervbe van véve, hogy a persza sahnak és kíséretének Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter megmutatja a sík magyar pusztát, a Hortobágyot is. Fentartással közli tudósítónk e hirt, de hozzá teszi, hogy a földmivelésügyi miniszterumban a sah hortobágyi látogatására már megtették az előkészületeket.

* **Athelyezett tanár.** M á c s k a Lajos, a hazafias kegyes tanítórend debreczeni gymnásiumának kitűnő tanárát a rend kormányzója Nagykanizsára helyezte át az ottani főgymnásium katedrájába. A távozó tanárral Debreczen tanügye sokat veszít.

* **A debreczeni bakák Nagyváradon.** Tegnap délelőtt 10 órakor vig zeneszó mellett masiroztak be a debreczeni bakák Nagyváradra, hol két napot töltenek s holnap reggel tovább indulnak.

A debreczeni 39. gy. ezred Debreczenben állomásozó két zászlóalja szombat este indult el Debreczenből gyalog. Első nap Mező-Kertesig mentek hol mezháltak, s vasárnap hajnalban indultak el onnan tovább Nagyvárad felé.

A Melczér ezredes-parancsnoksága alatt levő ezred két zászlóalja a tűzérkasárnyába lettek elszállásolva.

Ma piheő napjuk van és holnap reggel a debreczeni ezred Nagyváradon állomásozó második zászlóaljával együtt tovább masiroznak Szombatságra, hová vonaton utannok megy az ezrednek jelenleg Temesvárott állomásozó zászlóalja is. A debreczeniek többet nem is jönnek vissza Nagyváradra, hanem manőverek végeztével az eddig Nagyváradon állomásozott zászlóalj lemegy Boszniába felváltani a nagyváradit 37. gy. e. ott állomásozó első zászlóalját is.

Holnap masirozik el a nagygyakorlatra a házi ezred is.

* **Névmagyarosítás.** Weisz Ferencz műegyetemi hallgató és öccse Jenő, realiskolai tanuló, nevüket Vajdára változtatták.

* **Moldvay Etelka baja.** Moldvay Etelka keserves panasszal állott ma a rendőrség elé. Husz forintját valami jólelkű tolvaj elemelt. A r e n d ő r s é g nyomozza a tolvajt.

* **Tolvaj kéregető.** Tegnap délután ugy 4—5 óra közt dr. Freund Jenő ügyvéd Eötvös 70. szám alatt lévő lakására beállított egy 12—14 éves csavargó fiú. Siránkozó hangon panaszkodta, hogy chezik és néhány fillért kért hogy éhségét csillapíthassa. A jószívű házi asszony megszánta a gyermeket s bement a másik szobába, honnan pénzt és élelmet hozva ki oda adta a gyermeknek. Mig az urnő a másik szobában járt, az alatt e gyermek szét nezett mit lehetne könnyű szerrel elvinni. Éles szeme, csakhamar meglátta a szekreynen lévő pénztárczát, hamar odarohant, kinyitotta és a benne levő pénz egy részét magához vette, a tárczát azután rendesen visszatette Mikor az urnő visszatért nagy hálálkodás közben vette át a könyör adományt és sietve távozott. Az urnő csak később egy óra múlva a tárczájából eltűnt pénz hiányt, azonnal jelentést tetet a rendőrségnél, mely a nyomozást megindította.

* **Elmennek a huszárok.** Nagyváradról írják: A jelenleg itt összpontosított Vilmos huszárezred ma hajnalban hagyja el a várost. Az egyik osztály (divízió) elmegy a 33 dandárral Belényes-Ujlakra, a másik osztály pedig lemegy Temesmegyébe.

* **Dézsába fult gyermek.** Huayadi Imre hadházi Jakos egy éves gyermeke, — mint levelezőnk írja, — tegnap egy dézsá vizbe esett és megfuladt. Szülei kik saját dolgukkal voltak elfoglalva, nem vették észre, hogy egy éves kis gyermekük az udvaron álló dézsá vizhez csuszott és ott a vizben játszott. — A dézsában alig volt 3—4 liter víz s így a gyermek nem érte el. Ugy segített magán, hogy téglára állt s egészen a víz felé hajolt, lábcskája megeuszott s egyensúlyt veszve beleesett a dézsába. Kiáltását, melyet a víz elnyomott szülei nem hallottak meg s így a rövid néhány percnyi szenvedés után meghalt. Szülei csak későn vették észre a gyermek el-

tűnését. Hosszas keresés után találták meg a dézsában, a melyből csak lábai látszóttak ki feje azonban, teljesen víz alatt volt.

* **Ferencz József braganzai herceg,** a mint értesülünk, részt vett a tegnap véget ért kottlingbrunni löversenyeken. A fiatal hadnagy a két éves eladók versenyén «Sari volt a neve» lovával másodiknak jött be.

* **Meghiusult beörös.** Tegnap éjjel 12 és 1 óra tájban különös zajra ébredt fel Palmaffyné a Miklos-utcán akó kereskedő felesége. Felült ágyában és figyelmesen hallgatózott. A zajt most már tisztán kivehette, a szobájával szomszédos fűszer üzlet felől hallatszott. Nesztelenül huzódott az ablakhoz s azon kitekintve látta, a mint két kőműveshez hasonló alak egy falbontóvassal mint igyekszik az üzlet ajtaját a sarkából óvatosan kifeszegetni. Erre a látványra remült sikoltásokba tört ki s kiáltásaival f lverte az egész ház népét. A lármára figyelmessé lett a két betörő is, abbahagyták sikertelen munkájukat s futva menekültek a Vargakert felé, melynek sűrű lombjai között sikerült megmenekülniök a nyomukban haladó üldözők elől.

* **Beiktatás** A nyiregyházi ág. ev. egyház új lelkésze: Paulik János szombaton foglalta el új lelkészi állását, melyre a nyiregyházi ág. ev. egyház híveinek egyhangu szavazata hívta meg. Az új lelképászort, a presbiterium élen nagy és díszes közönség jelenlétében Májerszky Béla egyházi felügyelő és helyettes polgármester üdvözölte. Az üdvözlésre Paulik János meghatottan válaszolt, megköszönve a kiünne- tő fogadtatást. Az új lelkész ezután a város díszfogatán bosszu kocsisor által kísérve bevo- zult a városba. Az ünnepélyes beiktatás tegnap délelőtt 10 és fél órakor folyt le az ág. ev. templomban. Délben a Korona nagytermé- ben bankett volt.

* **Arabssá átvedlett magyar.** Mulatságos eset történt meg. Párisban néhány baranyai uri emberrel, akik a kiállítás megtekintésére utaztak oda. Éppen a Trocadero aljában lévő exotikus peloták nézegették és elmentek a rue de Tunisie-re, a hol az arab kereskedők árulják olcsó pénzen az állólag afrikai ipar apró portékáit.

A mi magyarjaink is megállottak egy kirakat előtt és egy cigarettá szípkát nézegettek, kérdezve mi az ára. Az arab két ujját mutatta nekik, jelentve, hogy két frankért veztegeti portékáját.

A magyarok beszélgetni kezdtek, hogy ez drága; otthon azt mondják majd, hogy tíz frankot fizettek érte. Egyszerre csak elkezd nevetni az arabus és megszólal ékes magyar nyelven:

— No kérem tekintetes ur, csak mégis furcsa, hogy minden magyar így csapja be az otthonvalókat ajándékaival.

A magyarok alig tudtak szólni a nagy bámulattól, hogy ez a turbános alav olyanjól beszél magyarul. Hát külső, hogy az arabok tulajdonképpen egy zala megyei muzsikusz cigány, a ki hegedűjével nem tudott megélni beállt arabusnak. De megkérte honfitársait, hogy a titkot ne adják tovább, mert még elbocsátják a szolgálatából, ha külső a turpisság.

* **Lefokozott tiszthelyettes.** P a z z a i János 33. gyalogezredbeli tiszthelyettes, mint aradi tudósítónk táviratozza, rendetlen adósságok és könnyelmű élete miatt megfosztották rangjától és közlegénynek osztották be a tironi ezredhez.

* **Magyar munkás büntetése Bécsben.** Bécsből táviratozzák; Umberto király meggyilkolásának napján két olasz és egy magyar munkás dicsőítették Bresci tettét. Mindhármukat letartóztatták. Ügyükben ma volt a büntetőtörvényszéki tárgyalás. Az olasz munkásokat öt és hat hónap börtönrre ítélték. A

magyar munkást, Varga Istvánt, fölötté sulys büntetés érte, Varga lámpaó és Münchenből jött Bécsbe. Rosszul beszél németül és még fiatal ember. Rokonszenves benyomást tesz. Úgyt zárt ajtók mögött tárgyalnak. Elmondta, hogy mielőtt azt a felségsértő kijelentést tette, okát ivott, nem tudja tehát mit beszélt. Különben nem tudja szavainak jelentőségét felfogni. A bíróság bűnösnek találta a büntettek feldicsérésében vétséges és a felségsértésben és ezért tizennyolcz hónapi nehéz börtönre ítélte. Büntetésenk letelte után Ausztria területéről kiüljék.

* **A román zsidók sorsa.** A soroksári-uti Neptun-telepen, ahol a romániai zsidók tanyája van, tegnapielőtt ünnepet tartottak. Tegnapielőtt volt Jeruzsálem elpusztulásának évfordulója és erről a napról bőjtvel emlékeztek meg, sűrűn imádság és sírás közben. A Sandor Pal vezeése alatt álló bizottság már mintegy száztizennyolcz ezer koronát gyűjtött össze. Még kétszázhetvenen vannak a telepen. Negyven embert tegnapielőtt Londonba szállítottak, tegnapi pedig hatvanötöt Rotterdamba. A zsidók ittmeradásának engedélyét a belügyminiszter ma ismét meghozzabírtotta néhány napra.

Az itt levő kétszázhetven embert a hét folyamán csoportonként fogják elszállítani Bécsen keresztül Rotterdamba és onnan Kanadába. Mert nem való az a hír, hogy Kanada elzárkózik a román kivándorlók elől. Az Alianc Izraelit intézkedése volt, hogy az utóbbi hetekben Bécsbe és Budapestre érkezett román zsidókat osz továbbítottak. Ennek pedig az az oka, hogy az Alianc mindenkinél, akit a kivándorlásban támogat, előbb munkát szerez a rendeltetése helyén, nehogy a kivándorlók, ha új hazájukba érkeznek, a munkatlanság folytán elzüljenek. Ezt a kanadai kormány nem tűrné. Az Alianc pedig nem tudott hirtelenében a tömegesen jövő kivándorló számarára munkát biztosítani. Azonfelül a Norddeutsche Lloyd, mely a kivándorlókat szállítja, nem rendelkezett a múlt héten kellő számu hajóval.

* **Hol lesz a legközelebbi vilákiállítás.** Hol lehetne egyebütt, mint Amerikában, a melynek Saint-Louis nevű városa lesz a kiállítás helyül kiszemelve. A „Saint-Louis World Fair-Association” némr-g közölte, hogy az észak-amerikai Egyesült-Államok 5 millió dollárt szavaztak meg 1903-ban Saint-Louisban megnyitandó kiállításra. Maga Saint-Louis épp oly nagy összeggel fog hozzájárulni a kiállítás költségeinek fedezéséhez. Így tehát a kiállításra ez ideig már 10 millió dollar, körülbelül 72 millió korona áll rendelkezésére. A kiállítás, mint hiszik, az eddigi vilákiállításokat is felül fogja mulni, interacczónális lesz. Legközelebbi konzresszust tartanak ez ügyben és ez alkalommal a világ valamennyi nemzetének meghívókat küldenek.

* **Elzülött albiró.** A nagyhirű munkácsi volt ev. ref. pappnak, Literá y Janosnak volt a fia Literá y Béla, aki iskoláit elvégezőn, előbb Kassan, majd M. Szigeten volt tör. érnyszeki jegyző, később pedig Nagy Bcskerekre került kir. járásbírosági albirónak. A csinos megjelenésű, tehetséges ifjú kedvelt volt a társaskörökben és szép jövőt jósoltak neki. Meg is nősült később, de a szesz italok iránti szenvedélye miatt csakhamar ellenkezésbe jött fennhatóságával. Állását el kellett hagynia, felesége is elvált tőle. Azóta városról-városra, faturól-falura ment s jó ismerősei részvételéből tartotta fenn magát. Annyira elzülött, hogy végre korcsmákban, csavargók társaságában mulatott. E hó 2-án szülővárosában Munkácson eljött érte a megmentő halál. Egyszerű fakoporsóban tettek le örök nyugalma helyére. — A szerencsetlen Literá y 40 evet elt.

* **A legújabb sarki expediczio.** — Brémából jelentük: Bauendahl kapitány vezetésével mintegy két hét mulva expediczio indul az északi sark fölkatatására. Bauendahl kapitány, a ki tizenhét esztendő óta járja már a tengert, uti készülteinél figyeembe vette és lehetőleg basznára fordította az összes eddigi északsarki kutatók tapasztalatait. Hajóját, a melynek Matador a neve, egészen

s a j á t s z e r ű módon s szerelte fel a felszerelés egy része az ő találmánya, a melyt titokban tart. Az a szándéka, hogy hajójával egyenesen belemegy a zajló tengerbe, a Spitzbergáktól észak felé fog előre nyomulni. Azután kelet felé tart, s ha olyan helyet talál, ahol keresztüljuthat, ismét észak felé megy. A Matador vitorlára is be van rendezve. Ha nem lehet már a tengerentőv á b b haladni, v e l e, akkor Bauendahl kapitány hátrahagyja és csónakokon iparkodik előre jutni. Három évre való eleséget visz magával. Ennek egy része olyan vízmentes ládákba van becsomagolva, hogy ezek a ládák a tengerszínén maradnak és esetleg a csónak után is lehet őket kötni. A Matador már csaknem teljesen készen áll a bremerhaveni kikötőben. Bauendahl hat embert visz magával; Dreszler kormányost és öt matrózt.

* **Lajos napja.** Lajos napján, augusztus 25-én, az idén is ünnepet ül a budapesti függetlenségi part polgársága Kossuth Lajos emlékére. Az előestén, augusztus 24-én több helyen népes összejövetelt tart a szokásos névnap lakomákkal kapcsolatban, augusztus 25-én pedig csoportos kivonul Kossuth sírházához a Kerepesi temetőbe. Az ünneplés előkészületei tárgyában a napokban a budapesti függetlenségi és negyvennyolczas polgárok körében értekezlet lesz.

* **Nem közölhető!** Két kis szó s benne mennyi fájdalom. A szerkesztői üzenetek rovatában olvasható az legfőbbször: nem közölhető! — Átmatlanul atvirrasztott hosszú éjszakák összes színes képzelődései, reményei könyörtelen sirjukt felik e rövid kis mondatban. Rövid, de érthető. Kik a Parnaszus felé lkarus szárnyakra szállnak: reszkető félelemmel, nyomozó kétségkedéssel, ideges kezekkel bujjak naponta ama bizonyos lapok szerkesztői üzenetei, ahová kézírásukat elvitte a posta. »Nem közölhető! A Pegazus közel jutott a naphoz, szárnyai olvadtak és a színes álmok Csímbraszójáról hanyat homlok bukik lefelé. Két szó minden hozzáfűzés nélkül, de nagyon érthető, világos és így is. Mindenki tudja, hogy a közölhetetlen kéziratnak valami bibéje van, de nem az a hibája, hogy nagyon is jó. Bővebb megokolásra az újságoknak se helyük, se idejük és ha kivételesen visszaküldik a használatatlan kéziratot levélben, akkor is csak ez a rövid formula a levél tartalma: Sajnálattunkra nem közölhető! A kínai újságok nem ismerik ezt a formulát.

Öt akkor adják vissza a kéziratot, ha nagyon is jó, mert félnek, hogy elkényeztetnék vele olvasóikat. És hogyan adják vissza a kéziratot? Milyen mézes madzagot huznak végig a delikvens száján! Mentegedőző levelet írnak, mely tele van dicsérettel, hogy a sok dicséretből alig lehet kiérzni a nem szót. Egy kínai újság például a következő levéllel küldte vissza a kéziratot, a melyet nem használhatott:

A napnak és holdnak hírs fia! Nezz rabszolgádra, a ki lábánál fetreng, a ki a földet csókolja előtted és a ki te kegyeségedtől engedelmet kér, hogy élhessen és beszélhesse. Kéziratodat igazi gyönyörűséggel olvastuk. Öseink ha'ó porára esküszünk, hogy nagyobb mesterművet sohasem olvastunk.

Ha kinyomatnók, ő felsége a császár megparancsolná nekünk, hogy a jövőben ehhez tartsuk magunkat és sohase nyomasunk ki semmit, a mi kisebb értékű a te művednél. Ebben az esetben talán tizezer évig is elvárha nánk, míg újra közölhetünk valamit. Ennek következtében tizezer bocá-

natkéréssel reszketve és félve visszaküldjük kéziratodat és maradunk rabszolgáid.

A kik már visszakaptak kéziratot, azok lehet hogy irigyelik kínai kollegáikat, mert annyi dicséretet kapnak a visszautasított kézírattal együtt, hogy szinte összerokadnak alatta. A levelet aztán mutogathatják . . .

ÜZLETI KÖNYVEK rendkívül dus választékban minden versenyt kizárólag legolcsóbban kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, a főpostával szemben.

Színház.

B. Ruzsinszky Ilonát, az aradi színház tüneményes hangu primadonnáját Szendrei Mihály szinigazgató Kassara szerződtette. A művész Kassin októberben fog először fellépni.

Szacsvay Sándor eltávozott. Szacsvay Sándor, ki a dereczeni színház oszlopa tagja, melő büszkesége volt, végleg elhagyta debreczent. Nehány napot Budapesten fog tölteni, aztán Pecsre megy családjával együtt. Szacsvay Sándor különben szerződés bontásért 500 frt vinkulum erejéig keresetet indít Komjáthy János ellen. Ügyvédje dr. Tervei Tamás már megtette a lépéseket a nyiregyházi bíróságnál, a hol a per lefog folyni. A szerződés szegést Szacsvay Komjáthy két levele alapján kéri megállapítani, melyet az igazgató hozzá intézett s a melyek Szacsvay szerint kizárják, hogy mint önzetes színész tovább is tagja legyen a debreczeni színtársulatnak. A per lefolyásáról annak idején majd beszámolunk.

A rendezendő kis piac és a rendezett nagy bölcsek.

Irta: **Gondy Károly.**

Si tacuisses . . . De ők nem hallgatának és mégis filozófusok maradának a menyiben elmaradtak.

A filozófusoknak mint a madárnak meg van a rendi tolluk, de azért nem tollal keresnek, nem emeletiek, csak tesznek, a filozofia practica ködében, élednek. — Magyarán mondva: pénzt eszelnek, ha nem esznek, tollasodnak, ha már egyszer ludasak.

Azt mondja nekem egy helybeli praktikus építész: Ugyan kérem hol boldogulna az építész, ha nem Debreczenben? . . . Sok példa szol ez axioma mellett, én hiezem is, kivált ha a D. V. bilyogot hordja a hátán.

Egy helybeli lapban valamelyik aszfalt imádó, egész elragadtatással feldicséri a Simonffy utca két magas spanyol falát, közelsége mily hüvösen tart! Megallj csak Te bolygó Ahasverus! Nemsokára itt találja az igazi has — a has verus — a magaét . . . kiabrándít a hus illat ötszörös kivonata! Ujra megszárszékeket állítanak, sorban mint a zárt-székeket a régi helyen, persze fe emelt bemeneti díj mellett, a kóser bendőket ujra boncsolják, no meg az illetékes legyek rajtuk legyestvednek, illetlenkednek . . . röviden: vagyunk a hol a mádi zsidó.

Csak nem gondoltak a bölcsek hogy itt a «Parizsi aruház», és a parizsi kávéház foglalják le a két oldalt?!

Mi, Isten kegyelméből Debreczeniek akár-hogy palotázunk, mi bizony a rendszeres oszlopra kiakasztjuk a felséges farktövet, meg a bekötőt; zsákban csak nem árulhatunk macskát, ha még a busat? . . . A jó hus és meleg ruha! ez heviti vérünket.

Lassanként a ludasokat követik a libasok, a kik azért nem hibásak. A liba kopasztás itt nálunk régi fertelmes szokás. Kisebb városokban mint p. Nyiregyházan nem engedik a dögöt a piacra. A zsidó, igen helye-

sen még az eleve szárnyast is megvizsgáltatja, mert bizony beteget sem jó leőlni! Sakter! jöjjön el a te bölcs intézményed! Az állott bus az, mi a vért első kézből megfertőzi. De hát a munkás és nem munkás osztálynak ez nagy könnyebbség, ha mindjárt az orvosnak nagy nehezen fizet!

A bölcsök rövid abrándja után bekövetkezett a szomorú való, elkészült az üres trojai faló, melynek üres hasat most saját katonáival kell betölteni, hogy némileg boldoguljanak. Csak hogy végre az épület áll! ez a földolog; a többi az ifjasszony, a várandós Remény doiga.

Ugy bizony. Hogy a nagy piaczból így a szükséges kis piacz leteleüljön szűkülettel: az Áron ház (70.000 f.), a Varga szín 80.000 a hozzájuk csatolt utca front 10.000 a rajtok épült két palota 500.000, összesen 660.000 frt értékben.

Vasarek azok azért nincsen, ahogy azt a közgyűléstől kérték, a boltok üresek, nem marad tehát egyéb hátra, mint az itt megszóktatott mérszázékeket visszaállítani, hogy a veszett fejszének nyele forduljon. De a nyeléhez újra 40.000 frtot kernek, hogy legyen netto 700.000 frt a költség.

És ha véres sátrak újra itt tündökölnék kérdés, hogy türik-e azokat a finyas uriakok az emeleten, ha már levegőjük, sem Napjok nincsen? Szagolják-e a verpárát, nem sajnálják-e örökké zacherlinezni a dögön hizott legyeket a szalon sclymes butorain? Bizony könnyen megcsik, hogy innen hamar költöznek, a jó lakással hamar jól laknak.

Itt rak a példa. Kardos Laszlo Kossuth-utcai házában Comenescu kir. táblabíró kibérelte az egész emeletet. A csendes és pontos bérlónek azonban a nyarára kellemetlen lévén a kapu alatt a hentes sátor, kérte ennek eltávolítását. A házvezető azonban megtagadta, mire a bíró rögtön felmondotta a lakást, melytől kivételesen mint gazdag ur 900 frtot fizetett.

Note, Quod licet Jovi . . . mi szabad a feltételes Jupiternek, azt nem tehetik feltételül a bölcsök és majd a bornyut (bovem) távolítani kell.

És ha az utca-sor hentesek, mészárosok, libakopasztók, vadások híveszik az még nem pótolja a pécsi sort, a kis piaczot, ez itt még külön r e n d e z e n d ő. Az a kérdés: hol és mikép.

Mondok én valami, ha nem is nagy bölcsöt, de a veszélyes baj után mindenesetre okosabbat.

Ha már itt a paloták jövője a kis piacz átterelését minden áron követelik: tessék a 40. 009 frthoz még egy ezer forintot tenni és ezen az áron a Simonffy és Széchenyi utca 3. és 5. számú szomszédházakat nyílt piacznak megvenni. Így a Sesztina kerttel szép tagas tért nyitna, mi a Bazar, Széchenyi és Simonffy utcákról könnyen hozzáférhető. Azt hiszem és reményem, hogy az itten közeli háztulajdonosok is hozzápartolnak, ha a Hal utca felén a boltok értéke úgy felszökkenne.

Ez az egyedüli mód, hogy a cifra paloták gyögyfogsorainak még idejében megszerzzük a rágni valóját. — Ha a régi ronda piaczot a király előtt szegélytük, most annyi költség után annai jobban szegélyhetjük magunk előtt a két üres palotát.

Valjon nem ez volna-e Dr. Fehér városi képviselő nézete, mit az utolsó városi közgyűlésen az idő rövidsége miatt kifejtani nem tudott? . . .

A pólyás baba regénye.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, aug. 7.

Egy picziny pólyásbaba hollétét kutatja mostanában a randórság. Az ártatlan teremtet alig pár napos volt, mikor anyjától elrabolták

s most már hónapok múltak el a nélkül, hogy nyomara tudtak volna jönni.

Szilágyi Katalin nagyfenesi születésű, 24 éves csoléd, a ki a Kisfaludy utca 23. sz. a. levő várban lakott, az üllői-ut szülészeti klinikán egy egészséges fiúgyermeknek adott életet. Egy héttel később egy fiatal asszony járta sorra az ágyakat és megnézte a pólyásbabákat hogy — mint mondta — örökbe fogadjon egyet közülük.

Különösen Szilágyi Katalin fia tetszett neki, de anyja sehogysem akarta gyermekét odaadni.

Március 28-án újra bement az asszony a kórházba s ismét Szilágyi Katalint ostromolta, hogy adja fiát neki; és a gyermeknek igen jó dolga lesz, mert ferje jó anyagi körülmények közt él.

Varga Mari szülész nő a folytonos alkal matlankodást észrevéve így szólt:

— Minek magának az a gyermek, hiszen ugyis anyai örömöknek néz elébe?

— Oh én mindig így nézek ki, szolt az asszony, a szülész pedig hamarosan konstataulta, hogy az illető nő kiváttazta rubát, csak hogy az anyaság külső látszatát keltse. Erre ez ezután el is mondta, hogy azt férjének félrevezetése céljából teszi. — Férje szereti, de boldogtalan, mert nincs gyermekük. Más állapotban levőnek tettette tehát magát s ezért akár örökbe fogadni egy gyermeket, hogy férje kielégítve lássa leghőbb vagját.

Szülész nőjével különben már ezt már meg is beszélté.

Mikor Szilágyi Katalin néhány nappal később a klinikát elhagyta, az ismeretlen asszony hozzácsatlakozott s folytonosan nőgatta, hogy adja neki a kis gyermekét. — A klinikánál felszálltak a villamosra, ahol azután elmondta, Budán lakik, s férje kőfaragó, — Meghívta lakására, hogy nézze majd meg berendezésüket, s meggyőződhet arról a jómódóról, a miben élnek, tehát a fiucskának jövője felől teljesen nyugodt lehet.

Szilágyi Katalin már hajlandó volt átengedni neki a gyermekét, a Kalvin-téren átszálltak egy budai kocsióra. Miatan hüvös volt, az ismeretlen elvette a gyermeket, s gallérja alá takarta, hogy meg ne fűzzék.

Amint a kocsit a budai oldalon megállt, az ismeretlen asszony, egy másik villamosra szállt s mielőtt Szilágyi követhette volna a kocsit megindult. Utána nem futhatott, mert még gyenge volt. Azóta nem látta sem gyermekét, sem az ismeretlen asszonyt.

A bűnügyi osztály vezetője Tóth János fogalmazót bízta meg ez ügyben a nyomozással, aki azonban eddig döntő eredményre nem jutott. Minden azt a látszatot kelti azonban hogy ennek a regényes történetnek sötétebb háttere van.

A nyomozás, most egyelőre a vidéken is folyik. Az ismeretlen Szilágyi Katalin előadása szerint, 23 évesnek látszik, magas, derék termetű, arca hosszas, arczszíne piros poszgas. Magyarul beszél, fekete szoknya, világos kék blúz, volt rajta, barna nyakkendővel, fekete plüssgalérral.

Valószínűleg vidéki az illető, bár a Szilágyi Katalin mellett agyon fekvő asszony egy budai hentesmestertől vált benne felismerni. A nyomozást nagy eréllyel folytatják.

IRODALOM.

A Huszadik Század cím alatt dr. Gratz Gusztáv szerkesztésében megjelenő társadalomtudományi szemle nyolczadik száma érdekes tartalommal jelent meg. Különösen figyelemreméltó a füzetben dr. Wildner Ödön lapos tanulmánya Ibsen Henrikről és költői működéséről, valamint Wiener Moszkó beces és aktuális dolgozata a magyar parasztsztyál jólétének emelése érdekében tett intézkedésekről. Dr. Leszner Rudolf a nyelvről mond el sok érdekes dolgot, Mihoffer Sándor pedig a

chequeforgalom törvényhozási szabályozását tette egy gondos tanulmány tárgyává. A füzet számos könyvismertetes fejezi be, ezek közt találjuk Pikler Gyula budapesti egyetemi tanár kevéssel ezelőtti német nyelven megjelent ültő-rő lélektani munkájának egyszakszerű és ki-mérető méltánylását is. A füzet ára 1 korona 50 fillér; előfizetési díj félévenként 8 koronára.

KÖZGAZDASÁG.

A magyar parasztsztyál emelése.

A magyar parasztsztyál fejlődéstörténete a magyar állam alakításával kezdődik, midőn Szent István törvényhozása a földtulajdon fogalmát is megállapította. A földnek még akkor nem volt értéke, csak a munkaerőnek, a magán földbirtoknak nem voltak határai, maga a földmivelés még a község határan belül egyik helyről a másikra vándorolt. De már ekkor a földmivelő népességnek különféle kategóriái fejlődtek ki.

A honfoglalás idején csak szabadok és rabszolgák különböztek meg. Utóbbiakhoz a regibb benlakók tartoztak, kiket az előre nyomuló magyarok fegyverrel legyőztek, vagy ama foglyok, kiket a letelepedett magyarok Nemetszországba és Olaszországba tett hadjárataikból magukkal hoztak hazájukba, vagy pedig azok szabadok, kik súlyosabb bűnök miatt rabszolgasággal sújtattak. Szabadok az ország új urai voltak és azon regibb lakosok, kik magukat a magyaroknak önként alávetették. Ezen utóbbi osztályból eredtek a szabad földmivések (coloni), kik a magyar bérlosztályt (liberi denarii) alkották és az önkormányzat, valamint a szabad költözködés jogát élveztek. A rabszolgából a keresztényesség hatása alatt részint örökszolgák (servites) lettek, a kik a szó legszorosabb értelmében személyiség nélküli rabszolgáknak tekintettek és kikkel mint dolgokkal bántak, részint udvarnokok (udvornici), kik bár uraiknak lekötelve voltak, mégis földdel és állatokkal, mint elválaszthatatlan tulajdonokkal bírtak. Mint utolsó osztály a gyarmatosok (hospites) lépnek fel, az idegen bevándorlókból álló és különös privilegiumokat élvező u. n. vendégek. Ezek vagy megszerzték a földet, melyre letelepültek vagy pedig haszonélvezetért természetbeni szolgáltatásokra köteleztettek.

A magyar parasztsztyál ezek szerint az Árpád királyok alatt igen különböző elemekből alakult; mégis a szabad paraszt akár eredeti alakjában, akár mint udvarnok, akár mint gyarmatos tulsúlyban volt.

A XIV. században a nemesség fejlődött ki; az udvarnokok az örökszolgákkal az alattvaló jobbágyság osztályába olvadtak össze, kik röghöz kötve a földbirtoknak csak haszonélvezői voltak és köteleztettek az aratás kilenced részét a földes urnak beszolgáltatni, valamint neki egyéb szolgáltatásokat teljesíteni.

Csak a gyarmatosok őrizték meg privilegiumaikat. Az 1514. parasztlázadás után ezen bevándorlók kedvezményeinek is a legnagyobb része elvonatott. A jobbágyság vagy függőség igája egyként nehezedett az egész parasztsztyálra és az azon belül létezett társadalmi különbözőségeket kiegyenlítette. míg közte és a kiváltságos nemesi osztály között egy áthághatatlan válaszfalat emelt. A örök elnyomók, a rabló nemesek, az önkényeskedő várispánok és várgrófok, a mindent kizsákmányoló soldateska a földmives sorsát csaknem háromezrészre folytonos fájdalommal látogatáva tették, míg a szakértelem hiánya és a tudatlanság, az alattvalók viszonya földes uraikhoz, a föld mivelési módját a legtekintetlenebb fokon hagyatták.

Csak Maria Terézia korában, midőn a humanizmus kelet felé is elterjedt, találta vele együtt egy jobb földmivelés és állattenyésztés eszméi hazánkban befogadást. Az

1765. és 1785-iki urbéri rendeletek javítottak a parasztsztyály sorsán a költözködés megkönnyítése, a földes urral szemben való kötelezettségeik pontos megállapítása és urbéri perekben bírói oltalom nyújtása által.

Mégis abban a mezőgazdasági haladásban, mely azon időben utat tört magának, a magyar földműves a leges ekélyebb mértékben osztozott. A Napoleon bukását követő hosszú békekorszakban számos magyar földbírókon intenzívebb földmívelési takarmány és kapásnövény termeléssel lépett életbe, a magyar állattenyésztés feléledt nyomott állapotából, az ipar és bányászat sokat érgerő kezdeti új kereset forrásokat nyitottak meg. — Csak most kezdett az anyagi és szellemi letargiájából a magyar parasztsztyály felocsudni. Most az 1836. törvények végrehajtásában a szabad földes eszméje születte meg és felbresztette a reményt a falusi nép viszonyainak lassu gyógyulása és erősödése iránt. Ekkor az 1848. év messzire ható törvényhozási intézkedések rögtönzésével a földmívelő népesség alsóbb osztályai társadalmi alapjainak teljes átalakulását vonta maga után, a mely kapcsolatban az ugrásszerű gazdasági fejlődéssel, az anyagi egyensúly megingását vonta maga után.

A parasztsztyály mint állampolgár előbbi földesurával politikai és jogi, gazdasági és társadalmi tekintetben egyenlővé tétetett, mi új társadalmi megoszlást idézett elő.

Az előbbi alattvalók most a szabadság öntevé kenyelés és önfelelőség birtokába léptek, a nekik előbb csak haszonvételei céljából átengedett földek tulajdonjogukba mentek az egyenlő módon terheltek meg a közadokkal és egyéb terhekkel. Az abszolút korszak a jog- és birtokviszonyok rendezését vitte keresztül, mi által a magán parasztsztyály és a közsegi birtok jelenlegi formális elhatárolását és alakját nyerte. Ezen minden előkészület nélküli földszabadulás azonban számtalan baj forrásává lett, mert a régi és tarthatatlan feudális viszony helye nem lepett új, megfelelő társadalmi szervezet a mezőgazdasági népesség vezetésére és védelmére szoruló alsó rétegei számára, a melyek a nekik biztosított anyagi és szellemi szabadságát még használni nem tudták. Így a gyenge parasztsztyályt a személyes önségélyre utalták s ennek következtében az ugyanezen korszakban uralomra jutó manchester-elvek szellemileg s anyagilag erősebb, kizsákmányoló kapitalisztikus irányzatának szolgáltatták ki,

Midőn Magyarország az 1867. évi kiegyezés alkalmával egy újabb fejlődésnek alapjait vetette meg, a tulajdonban mezőgazdasági üzemmel foglalkozó népesség rendkívüli adóáldozatokat legnagyobb mértékben nem a mezőgazdasági érdekek fejlesztésére fordították, a melyeknek sokoldalú ápolását egy hosszú mult mulasztásai tan első sorban kívánták volna meg, és nem fordítottak annyi figyelmet a mezőgazdaságra, a mennyit ez, mint a magyar közigazdasági élet egy elapillásra bizonyára első sorban érdemelt volna meg.

Es midőn a századnak találmányokban bővelkedő szelleme a mezőgazdaság olcsó termékei felé is fordult: midőn egyuttal a közlekedési utak fejlődése, a szállítási eszközök tökéletesedése a mezőgazdasági termékek konkurrencziáját rendkívüli módon kiterjesztette és midőn a nemzetközi árszűlyedés káros hatását Magyarországon is, kivált a kiterjedt buza- és gyapjutermelemben érvényre juttatta, egyuttal később fellépő országos bajok, mint a. a virágzó bortermelés pusztulása és a sertésállományt megtizedelő sertésvész is mindinkább megingatták a népjólétnek fontosságra elsőrangú hordozóját, a mezőgazdaságot. A mezőgazdaság válságát érezte az egész földbírtak, leginkább azonban a szegényebb, issebb gazda — a parasztsztyály. A külső viszonyok kedvezőtlen volta pótolta azt a hézagot, melyet egy belső társadalmi szervezet hiánya fen hagyott. Mi következett ebből?

Az uri hatalom aól kivont alattvalók eleinte — részint a vezetés hiánya miatt,

részint a visszanyert szabadság örömmámorában — sok helyen visszaétek függetlenségükkel. Sok parasztsztyály, ki előbb a gyakorolt kényszer folytán dolgozott s függőségében is türehető sorsnak örvendett, most elhanyagolta gazdaságát, ivásaak adta magát, adósságot csinált s zsákmányává lett az uzsoráskodó falusi korcsmáros vagy szatócának, a gomba módjára szaporodó takarékpénztáraknak, a parasztsztyályvédeknek, a végrehajtónak és a hivatalos szerveknek.

Az állam a gazdasági élet ezen kinövéseivel szemben indifferens maradt s ezért a kinövések akadálytalanul fejlődhetek tovább, kivált miután az anyagi helyzet általán kedvezőtlen átalakulásában újabb tapot nyertek.

A magyar parasztnak, kivált az Alföldön, nem volt hajlandósága az intenzív kultúrára és sohasem szorítottatott ilyenre. Az urbériség rendezésével sok legelőt s erdőt szántóföldnek hasítottak ki s a mezőt a háromnyomású gazdaság szabályai szerint osztották be, mi az extenzív földmívelésnek kedvezett. Minden körülmény, a hiányzó szakértelem, a fundus instructus és az üzemi hiánya kedvezett a régi primitív gazdálkodási rendszernek, a 60, 70, 80-as évek pazzi conjunkturái pedig kedveztek az extenzív üzött szemtermelesnek. A régebbi alattvaló következtelen megvált nyájaitól, hogy pénzzükségletét fedezze, a közsegi legelők felosztása nagyobh dimenziókat öltött, egész nagy erdőterületek fejsze alá kerültek, a telkesítést a föld erejének rovására tulerőtítették. Később a gabonarak sűlyedése az egyoldalulag üzött gazdaság jövedelmét csökkentette, a fokozott mértékben üzött erdő irtások növelték az éghajlati viszonyok rosszabbodását, az éhnek következtében gyakrabban fellépő elemi csapások fokozták a termés bizonytalanságát, a szőlőkben fellépő phylloxera sok virágzó közsegi jólétet tette iökre, pusztító betegségek ismetelten megtizedelték a marhaállományt s különösen a kisgazdára nézve fontos aprómarhatartás a juh-tenyésztés sűlyedése és a még mindig pusztító sertésvész által lényegesen szűkebb korlátok közé szorult.

Míg egyfelől ezek a körülmények a néptől fontos bevételi forrásokat vontak el, másfelől a régi mezőgazdasági termelésről a modern pénzgazdaságra való átmenet övelte a kiadásokat is, szaporodtak az adók, pótlekok s egyéb nyomasztó terhek, megdrágultak a mezőgazdasági szükségletek és szaporodtak a haztartási, ruházatkodási és nevelési költségek.

Folyt köv.

Budapesti gabonatözsde.

aug. 7.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Buzza	kilós	Ár 100 kg.		100 kilogramm ára
		frtől	frtíg	
Tiszavidéki	76	7.35	7.60	80 07.75-07.95
"	77	7.40	7.65	81 07.80-08.05
"	78	7.55	7.80	82 " " " "
"	79	7.45	7.70	80 07.80-08.90
Fehérmegyei	76	7.10	7.35	80 08.05-0 825
"	77	7.15	7.40	81 " " " "
"	78	7.30	7.45	82 08.90-08.95
"	79	7.35	7.50	80 07.85-08.05
Pest vidéki	79	6.95	7.15	80 07.90 " "
"	76	6.95	7.25	81 07.95-07.95
"	78	7. " "	7.30	82 7.80-08.00
Bánsági	79	7.15	7.45	80 0.90 " "
"	76	7.25	7.50	80 " " " "
"	77	7.05	7.25	81 " " " "
Bácskai	78	0. " "	0. " "	82 " " " "
"	79	0. " "	0. " "	80 " " " "
"	76	0. " "	0. " "	81 " " " "

	Mn. hekt.-ben	Arkilogram
Rozs elsőrendű	70-72	6.55 6.70
" másodrendű	" "	" 0.00
Árpa takarmánynak	60-62	5.90 6.10
" égetni való	62-64	5.60 5.80
" serfözdei	64-66	0. " 0.00
Zab	39-41	6.10 6.25
Tengeri bánsági	" "	5.60 5.85
" más nemű	" "	0.00 0.00
Repce bánsági	" "	12.75 13.25
Köles	" "	5. " 5.30

Sertés vásár.

Köbányai sertés piac. aug. 7. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400 kgm felüli 46-48 kr. Közép p. kint 300-400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban Fialat közép (páronként 251-320 kg. 50-15 kr. Fialat könnyű páronként 250 kg. sulyban 45 1/2-50 krig. Szerbiai: Nehéz p. kint 260 kg. sulyban 48 1/2-49 krig.

Sertés létszám: 1900. évi aug. hó 4. napján volt készlet 42211 darab, aug. 5. felhajtott 1061 drb. 1900 aug. 6 án elszállított 731 drb. aug. 9-re maradt 42451 drb.

M. á. vasutak menetrendje 1900. május hó 1-től.

Debreczenből indul:

	ó. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u. 4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg. 9 01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u. 12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este 10 27
P.-Ladány—Nagyvárad felé	d. u. 3 37
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden déli	12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este 7 10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u. 3 56
Szatmár—M.-Sziget felé	este 7 58
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel 2 56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u. 12 17
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	este 6 46
Csak Szatmárig	reg. 5 22
Miskolcz—Kassa felé	reg. 8 22
Miskolcz—Kassa felé	este 6 58
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u. 4 01
"	m. áll. v.-tól reg. 5 28
"	vásártérről reg. 5 51
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-tól d. u. 4 06
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről d. u. 4 15
"	m. áll. v.-tól d. e. 11 20
"	vásártérről d. e. 11 29
Füzes-Abony felé m. á. v.-tól	reg. 4 42
Füzes-Abony felé vásártérről	reg. 5 —
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u. 4 16
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u. 4 27
Derecske—Nagy-Léta felé	reg. 8 35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u. 4 21

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	d. u. 1 50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este 8 10
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg. 5 45
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este 9 40

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	reg. 6 50
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg. 9 15
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	d. u. 1 55
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este 7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este 9 15

(P.-Ladányig gy.-v. átszállással)

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy.-v.	d. e. 11 44
Budapest—Nagyvárad felől	d. u. 3 36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este 6 26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel 2 33
Budapest felől	reg. 7 40
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg. 5 14
M.-Sziget—Szatmár felől	reg. 7 51
" " " "	d. u. 12 16
" " " " gy.-v.	d. u. 3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este 10 12
Csak Szatmárról	este 6 45
" (gyorsv.)	este 8 46
Kassa—Miskolcz felől	reg. 8 07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől déli	12 07
Kassa—Miskolcz felől	este 7 53
"	vásártérre reg. 8 09
"	máv.-hoz reg. 8 07
B.-Sz.-Mihály—	vásártérre este 6 52
H.-Böszörm. felől	máv.-hoz este 6 41
"	vásártérre d. u. 3 22
"	máv.-hoz d. u. 3 30
F.-Abony felől vartérre	d. u. 5 27
" m. á. v.-hoz	d. u. 5 36
Ohat-Kócs—Polgár felől vásártérre	reg. 7 50
" máv.-hoz	reg. 8 —
Derecske—Nagy-Léta felől	reg. 7 18
" " " "	d. u. 3 13

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Javitó vizsgára gymn. tanulókat előkészítő egy II-od éves joghallgató. Eötvös-utca 21 sz.

2 Zala-Drill sorvető-gép, teljesen jó karban, feltűnően olcsón eladó Klein Jakab gépraktárosnál, főpiacz, főtrafik udvar. 5.

Ügyes ügynök magas provisió mellett állandó alkalmazást nyerhet. Cím a kiadóhivatalban. 18.

Leány, női kalap üzletben, ki az eladásban és készítésben elegendő ügyességgel és jártassággal bír, azonnal alkalmazást nyer a Párisi Divat Áruházban Debreczen a főpostai mellett. 10.

A legjobb
szobapadló máz
az oroszlanjegyű
Lechler Linoleum lakk
kapható
DEUTSCH LAJOS és VÁRAY JÓZSEF uraknál.

Figyelmeztetés.

Abbeli törekvésünk, hogy az egész monarchiában legjobbnak elismert hazai

portland-cementünket

a kisebb fogyasztó számára is könnyen hozzáférhetővé tegyük a nélkül, hogy szükségleteinek fedezése céljából közvetlenül a központhoz legyen kénytelen fordulni, arra indított bennünket, hogy

Debreczenben, Hatvan-utca 5. sz. a.

Lukács Vilmos

cégnél gyártmányunkból állandó raktárt tartunk.

Főöslegesen tartjuk ugyan, hogy a I^a portland-cementünk kiváló előnyeit külön kiemeljük, de hogy a t. közönség meggyőződést szerezhessen arról, hogy I^a lédeczi portland-cementünk a magyar mérnök-és építész-egylet által előírt szabványoknál 40%-al erősebb — miáltal a keverési arány előnyösebb és ennél fogva végeredményében ártekintetében szintén felveheti a versenyt a látszólagosan olcsóbb román cementtel is — Magyarország nagyobb városaiban mintaraktárakat létesítettünk, a hol I^a portland-cementünk bármily kis mértékben is beszerezhető.

Gyártmányunk minden más cementen felül álló kitűnő minősége biztosítékot nyújt aziránt, hogy a n. é. közönség igényei minden tekintetben teljes kielégítést nyernek.

LÉDECZI SCHENK ADOLF
LÉDECZI PORTLAND-CEMENT-GYÁRA
ÉS MÉSZEGETŐ MŰVEI.

Lüszter köpeny
6 frt.

Ing blous
1 frt.

Őszi kabát, selyem
béléssel 5 frt.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és

diszített női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, **Kistemplom-bazár.**

Divatosan diszített
női kalap 3 frt.

Búr kalap
2 frt.

Selyem ernyő
2 frt.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.